

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

KÕRGEPINGE KATSETEHNIKA

Osa 1: Üldised määratlused ja katsenõuded

High-voltage test techniques

Part 1: General definitions and test requirements

(IEC 60060-1:1989)

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard:

- on CENELECi harmoneerimisdokumendi HD 588.1 S1:1991 “High-voltage test techniques – Part 1: General definitions and test requirements” ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest,
- omab sama staatust, mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon,
- on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 23.02.2009 käskkirjaga nr 32,
- jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2009 aasta märtsikuu numbris.

Standardi tõlkis Tallinna Tehnikaülikooli Elektroenergeetika instituudi dotsent Rein Oidram, eestikeelse kavandi ekspertiisi teostas Tallinna Tehnikaülikooli Elektroenergeetika instituudi emeriitdotsent Tiit Metusala. Käesoleva standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 19 “Kõrgepinge”.

Standardi tõlke koostamisetpaneku esitas EVS/TK 19 “Kõrgepinge”, standardi tõlkimist korraldas Eesti Standardikeskus ning rahastas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi mõnede sätetele on lisatud Eesti olusid arvestavaid märkusi, selgitusi ja täiendusi, mis on tähistatud Eesti maatähisega EE.

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslike liikmetele Euroopa standardi teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on 05.08.1991. Date of Availability of the European Standard HD.588.1 S1 is 05.08.1991.

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon standardist HD 588.1 S1:1991. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard HD 588.1 S1:1991. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

ICS 19.080 Elektrilised ja elektroonilised katse- ja mõõtevahendid
Võtmesõnad: kõrgepinge, katsetehnika
Hinnagrupp V

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:
Aru 10 10317 Tallinn Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post: info@evs.ee

HARMONEERIMISDOKUMENT
HARMONIZATION DOCUMENT
DOCUMENT D'HARMONISATION
HARMONISIERUNGSDOKUMENT

HD 588.1 S1

August 1991

UDC 621.3.027.3/5:620.1:621.317.08

Descriptors: Electrical test, high-voltage tests, test requirements

English version

High-voltage test techniques
Part 1: General definitions and test requirements
(IEC 60060-1:1989 + corrigendum 1990)

Techniques des essais à haute tension
Première partie: Définitions et
prescriptions générales
relatives aux essais
(CEI 60060-1:1989 + corrigendum
mars 1990)

Hochspannungs-Prüftechnik
Teil 1: Allgemeine Festlegungen
und Prüfbedingungen
(IEC 60060-1:1989 + Corrigendum
März 1990)

This Harmonization Document was approved by CENELEC on 1991-06-01.

CENELEC members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for implementation of this Harmonization Document on a national level.

Up-to-date lists and bibliographical references concerning national implementation may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CENELEC member.

This Harmonization Document exists in three official versions (English, French, German).

CENELEC members are the national electrotechnical committees of Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

CENELEC

European Committee for Electrotechnical Standardization
Comité Européen de Normalisation Electrotechnique
Europäisches Komitee für Elektrotechnische Normung

Central Secretariat: rue de Stassart 35, B - 1050 Brussels

HD 588.1 S1:1991 EESSÖNA

CENELECi küsitlusprotseduur selgitamaks, kas rahvusvahelise standardi IEC 60060-1:1989 tekst koos selle parandusega märts 1990 võidakse kinnitada harmoneerimisdokumendina muutmata kujul, näitas, et CENELECi tavapärased muutused rahvusvahelise standardi tekstis ei olnud vajalikud selle kinnitamiseks harmoneerimisdokumendina.

Alusdokument (IEC standard – *EE* märkus) esitati CENELECi liikmetele vormikohaseks hääletamiseks ja võeti (68. CENELECi Tehnika Nõukoja otsusega) CENELECi poolt 1991-06-01 vastu kui HD 588.1 S1.

Kehtestati järgmised tähtpäevad:

- viimane tähtpäev harmoneerimisdokumendist teavitamiseks rahvuslikul tasandil (doa) 1992-01-01
- viimane tähtpäev harmoneeritud rahvusliku standardi avaldamiseks (dop) 1992-07-01
- viimane tähtpäev vasturääkivate rahvuslike standardite tühistamiseks (dow) 1992-07-01

JÕUSTUMISTEADE

CENELEC kinnitas rahvusvahelise standardi IEC 60060-1:1989 teksti koos selle parandusega märtsis 1990 CENELECi harmoneerimisdokumendina muutmata kujul.

SISUKORD

HD 588.1 S1:1991 EESSÕNA.....	2
JAOTIS 1 ÜLDOSA	7
1 KÄSITLUSALA.....	7
2 OTSTARVE	7
JAOTIS 2 ÜLDISED MÄÄRATLUSED	7
3 IMPULSID.....	7
3.1 Välgu- ja lülitusimpulsid	8
4 SILDAVLAHENDUSE JA KATSEPINGEGA SEOTUD KARAKTERISTIKUD	8
4.1 Sildavlahendus	8
4.2 Katsepinge karakteristikud	8
4.3 Katseobjekti sildavlahenduspinge	9
4.4 Sildavlahenduspingete statistilised karakteristikud	9
4.5 Katseobjekti taluvuspinge.....	9
4.6 Katseobjekti tagatud sildavlahenduspinge	9
5 KATSEOBJEKTIDE ISOLATSIOONI KLASSIFIKATSIOON.....	10
5.1 Välisolatsioon	10
5.2 Siseisolatsioon.....	10
5.3 Taastuv isolatsioon	10
5.4 Mittetaastuv isolatsioon	10
JAOTIS 3 ÜLDNÕUDED KATSEPROTSEDUURIDELE JA KATSEOBJEKTIDELE	10
6 ÜLDNÕUDED KATSEPROTSEDUURIDELE	10
7 KATSEOBJEKTI ÜLDINE PAIGALDUS	10
8 KUIVKATSED	11
9 MÄRGKATSED.....	11
9.1 Standardne märgkatse protseduur	11
9.2 Traditsioonilised protseduurid märgkatseteks vahelduvpingega.....	12
10 TEHISSAASTEKATSED.....	13
10.1 Katseobjekti ettevalmistamine	13
10.2 Katseprotseduurid.....	13
10.3 Saastamisaste	14
11 ATMOSFÄÄRITINGIMUSED.....	15
11.1 Etalonatmosfäär.....	15
11.2 Atmosfääri parandustegurid	15
11.3 Märgkatsed, tehissaastekatsed ja kombineeritud katsed	16
11.4 Konfliktset nõuded sise- ja välisolatsiooni katsetamisel	16
11.5 Niiskuse mõõtmine	16
JAOTIS 4 ALALISPINGEKATSED	17
12 MÄÄRATLUSED ALALISPINGEKATSETEKS.....	17
12.1 Katsepinge väärtus.....	17
12.2 Pulsatsioon	17

13	KATSEPINGE	17
13.1	Nõuded katsepingele	17
13.2	Katsepinge genereerimine	17
13.3	Katsepinge mõõtmine	18
13.4	Katsevoolu mõõtmine	18
14	KATSEMEETODID	19
14.1	Taluvuspingekatsed	19
14.2	Sildavlahenduspinge katsed	19
14.3	Tagatud sildavlahenduspinge katsed	19
JAOTIS 5 VAHELDUVPINGEKATSEDE		20
15	MÄÄRATLUSED VAHELDUVPINGEKATSETEKS	20
15.1	Määratlused vahelduvpingekatseteks	20
15.2	Amplituudväärtus	20
15.3	Efektiivväärtus	20
16	KATSEPINGE	20
16.1	Nõuded katsepingele	20
16.2	Katsepinge genereerimine	20
16.3	Katsepinge mõõtmine	22
17	KATSEMEETODID	22
17.1	Taluvuspingekatsed	22
17.2	Sildavlahenduspingekatsed	22
17.3	Tagatud sildavlahenduspingekatsed	23
JAOTIS 6 VÄLGUIPULSSPINGEKATSEDE		23
18	MÄÄRATLUSED VÄLGUIPULSSKATSETEKS	23
18.1	Üldrakendatavad määratlused	23
18.2	Ainult lõigatud impulssidele rakendatavad määratlused	24
18.3	Pinge-aeg kõverad	25
19	KATSEPINGE	25
19.1	Standardne välguimpulss	25
19.2	Piirhälbed	25
19.3	Standardne lõigatud välguimpulss	26
19.4	Eriotstarbelised välguimpulsid	26
19.5	Katsepinge genereerimine	26
19.6	Katsepinge mõõtmine ja impulsi kuju määramine	26
19.7	Voolu mõõtmine impulsspingega katsetamisel	26
20	KATSEPROTSEDUURID	26
20.1	Taluvuspingekatsed	26
20.2	Protseduurid tagatud lahenduspingega katseteks	28
JAOTIS 7 LÜLITUSIMPULSSKATSEDE		28
21	LÜLITUSIMPULSSKATSETE MÄÄRATLUSED	28
21.1	Lülitusimpulss	28
21.2	Katsepinge väärtus	28
21.3	Tõusuaeg T_p	28
21.4	Poolväärtusaeg T_2	28
21.5	Üle 90 protsendi väärtuse aeg T_d	28
21.6	Aeg nullini T_0	28
21.7	Lõikeaeg T_c	28
21.8	Linearselt tõusev impulss	29

22	KATSEPINGE	29
22.1	Standardne lülitusimpulss	29
22.2	Piirhälbed	29
22.3	Eriotstarbelised lülitusimpulsid	29
22.4	Katsepinge genereerimine	29
22.5	Katsepinge mõõtmine ja impulsi kuju määramine	29
23	KATSEPROTSEDUURID	30
JAOTIS 8 IMPULSSVOOLUKATSED		30
24	IMPULSSVOOLUKATSETE MÄÄRATLUSED	30
24.1	Impulssvool	30
24.2	Katsevoolu väärtus	30
24.3	Frondikestus T_1	30
24.4	Näivvalgus O_1	30
24.5	Poolväärtusaeg T_2	30
24.6	Ristkülikukujulise impulssvoolu tipukestus T_d	31
24.7	Ristkülikukujulise impulssvoolu kogukestus T_t	31
25	KATSEVOOL	31
25.1	Standardsed impulssvoolud	31
25.2	Piirhälbed	31
25.3	Katsevoolu mõõtmine	31
25.4	Pinge mõõtmine impulssvoolukatsete vältel	32
JAOTIS 9 KOMBINEERITUD JA LIITKATSED		32
26	KOMBINEERITUD PINGEKATSED	32
26.1	Katsepinge U väärtus	32
26.2	Aegviide Δt	32
26.3	Pinge tegelikud kujud	32
26.4	Katseobjekti paigaldus	33
26.5	Atmosfääri parandustegur	33
27	LIITKATSED	33
Lisa A (teatmelisa) Katsetulemuste statistiline töötlemine		34
A.1	Katsete klassifitseerimine	34
A.1.1	Klass 1 - Mitmenivoolised katsed	34
A.1.2	Klass 2 - "Üles-alla" katsed	34
A.1.3	Klass 3 - Järjestikuste lahenduste katsed	34
A.2	Sildavlahenduse statistiline olemus	34
A.2.1	Usalduspiirid ja statistiline viga	35
A.3	Katsetulemuste analüüs	35
A.3.1	Klassi 1 katsetulemuste töötlemine	35
A.3.2	Klassi 2 katsetulemuste töötlemine	36
A.3.3	Klassi 3 katsetulemuste töötlemine	36
A.4	Sarnasuskriteeriumite kasutamine	37
A.4.1	Sarnasusfunktsioon	37
A.4.2	U50 ja z hinnangud	38
Lisa B (teatmelisa) Saastekatse protseduurid		39
B.1	Soolase udu tekitamine	39
B.1.1	Soolalahuse ettevalmistamine	39
B.1.2	Pihustussüsteemi osad	39
B.2	Eelsaastamise, katmise ja märgamise protseduurid	39
B.2.1	Kattematerjali ettevalmistamine	39
B.2.2	Inertmaterjalide peamised karakteristikud	40
B.2.3	Tahke materjaliga katmise ja märgamise protseduur	40

B.3	Saastumisastme mõõtmine	40
B.3.1	Isoleeriva pinna erijuhtivus	40
B.3.2	Naatriumkloriidi ekvivalentne hulk isoleeriva pinna ruutsentimeetri kohta (S.D.D. mg/cm ²)	41
Lisa C (teatmelisa)	Heakskiitmata varras-varras vahemikuga mõõteseadme kalibreerimine	42
C.1	Varras-varras vahemiku üldine paigutus	42
C.2	Teatmeväärtused	42
C.3	Kalibreerimise protseduur	42
Joonised	.....	43

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade